

spektivním a prospektivním principem působení soudu, což je důležité pro konkrétní rozhodnutí individuální kauzy. Dle Dvořáka právní institut vykazující osmdesátiprocentní statistiku odmítnutí dovolání neplní svou ústavní funkci ochránce subjektivních práv. Také novela 404/2012 Sb. na této situaci nic podstatného nezměnila. Kvůli tomu by budoucí civilní proces měl zajistit přípustnost dovolání i při diformitě a o potvrzujících rozhodnutích o přípustnosti by měl rozhodovat odvolací soud. Pak by mohla zůstat dovolání jako opravný prostředek výjimečná.

Poslední řečník, *JUDr. Petr Šuk*, soudce Nejvyššího soudu, reagoval na námět soudce *Dvořáka* a zdůraznil, že je nutné hledat společenský kompromis v otázce, jakou roli by měl mít Nejvyšší soud. Poukázal na rozdíly mezi italským a skandinávským modelem. U jednoho funguje Nejvyšší soud jako poslední ochránce individuálních práv a u druhého může soud vybrat zásadní klíčové problémy a sjednocovat judikatury. Důležité je si uvědomit – upozornil *dr. Šuk* – že větší počet instancí nevede nutně k větší spravedlnosti, jen k většímu objemu práce. Kvůli tomu doporučil otevřít dovolací možnosti jen pro úzce vymezené oblasti, jak to nabídne aktuální věcný záměr.

V diskusi upozornil *JUDr. Vojen Güttler*, bývalý soudce Ústavního soudu, na to, že nové technické možnosti mohou negativně ovlivnit nebo rušit zásady demokratického soudního řízení. Budoucí civilní proces musí proto brát tyto problémy v úvahu.

Výbušná, i když krátká diskuse ukázala velký zájem právnické veřejnosti o návrh věcného záměru procesní kodifikace. Zároveň bylo zřejmé, že návrh je ještě v koncepční fázi. Proto bude žádoucí uspořádat v budoucnu další konference, které se detailněji zaměří na jednotlivé části návrhu.

Rita Simon*

Prémie Lumina quaeruntur putuje do Ústavu státu a práva AV ČR, kde vznikne nové Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

Dne 5. listopadu 2019 předala předsedkyně Akademie věd *prof. Eva Zažímalová* na slavnostním aktu premií *Lumina quaeruntur* celkem šesti laureátům z AV ČR. Jednou z oceněných je *JUDr. Hana Müllerová, Ph.D.*, z Ústavu státu a práva AV ČR, která uspěla s návrhem projektu v oblasti klimatického práva. Prémie *Lumina quaeruntur*, což ve volném překladu znamená hledání světél v podobě nových vědeckých osobností, je udělována Akademií věd perspektivním vědeckým pracovníkům za účelem zakládání nových výzkumných týmů pro řešení společensky závažných, dosud málo probádaných aktuálních témat. Prémie se uděluje na dobu pěti let. *JUDr. Hana Müllerová, Ph.D.*, vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, v Ústavu státu a práva AV ČR působí od roku 2010 a zabývá se zde právem životního prostředí. Je místopředsedkyní České společnosti pro právo životního prostředí a aktivní členkou Komise pro životní prostředí Akademie

* Dr. Rita Simon, LL.M., B.A., Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. E-mail: rita.simon@ilaw.cas.cz. Příspěvek vznikl s podporou na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., RVO: 68378122.

věd ČR. Byla úspěšnou hlavní řešitelkou řady grantových projektů základního výzkumu, včetně souvisejících témat jako např. *Lidské právo na příznivé životní prostředí ve vnitrostátním měřítku* či *Právní ochrana zvířat a péče o ně (aspekty mezinárodní, komunitární, vnitrostátní)*. Je rovněž autorkou celé řady monografií zabývajících se tématy práva životního prostředí.

Udělení prémie *Lumina quaeruntur* výrazně přispěje k plnění koncepčního záměru vedení Ústavu státu a práva AV ČR, jež dlouhodobě směřuje zejména k podpoře těch výzkumných priorit (badatelských témat), jež navzdory svému evidentnímu společenskému významu zůstávají v České republice dlouhodobě opomíjeny. Dojde tak k vytvoření a konsolidování do budoucna vysoce perspektivního oboru, respektive specifického a v celé řadě aspektů potřebného a významného pododvětví práva životního prostředí – práva ochrany klimatu jako oboru s výraznými mezioborovými přesahy, vysokou přidanou hodnotou i společenským přínosem. V souvislosti s udělením této podpory byla s účinností dnem 1. prosince 2019 v Ústavu státu a práva AV ČR založena nová výzkumná jednotka s názvem Centrum pro klimatické právo a udržitelnost (angl. *Centre for Climate Law and Sustainability Studies*). Nově vzniklý výzkumný tým pod vedením JUDr. Hany Müllerové, Ph.D., tak bude uskutečňovat široký výzkumný program s názvem *Právo ochrany klimatu*.

Cílem Centra pro klimatické právo a udržitelnost bude systematicky rozvíjet v české právní vědě téma právní ochrany klimatu, jakožto nového respektive rodícího se pododvětví práva u nás. Samotná problematika ochrany klimatu je u nás předmětem zájmu zpravidla výlučně jen přírodních věd, v oblasti věd společenských (s čestnou výjimkou sociologie) zde zcela chybí jakýkoliv systematický výzkum, a to včetně nezbytných právních otázek. Proto se členové Centra zaměří nejprve na zmapování a strukturování této oblasti v rovině práva mezinárodního, evropského i vnitrostátního. Budou přitom zkoumat nejen ty otázky klimatického práva, které lze podřadit pod právní ochranu životního prostředí, ale také související otázky jiných odvětví práva, jako jsou lidskoprávní aspekty klimatické změny, systémy regulace obchodování s emisními povolenkami, právní opatření v oblasti energetiky a technologií, přístupy k regulaci dopravy a emisí z ní či právní aspekty mezinárodního obchodu a ochrany investic ve vztahu k ochraně klimatu. Obor klimatického práva bude systematicky představován a rozvíjen v českém právním prostoru budováním výzkumné infrastruktury a formou publikací, přednášek zahraničních expertů, konferencí a workshopů. Předpokládána je i rozsáhlá mezioborová spolupráce na celé řadě styčných v mnoha ohledech synergických témat. V závěrečné fázi projektu bude pak cílem týmu zapojit se aktivně do mezinárodní právní debaty o ochraně klimatu. Předpokládá se rovněž aktivní spoluúčast týmu při analýze, hodnocení a doporučení k implementaci klimatických závazků ČR.

Vznik výzkumného Centra pro klimatické právo a udržitelnost, jakož i související významná podpora AV ČR pro nově vznikající výzkumný tým v podobě udělené prémie *Lumina quaeruntur*, představuje potenciál s nemalým mezinárodním i mezioborovým přínosem, jenž nepochybně povede k vytvoření a konsolidaci do budoucna vysoce perspektivního oboru.

Ján Matejka*

* JUDr. Ján Matejka, Ph.D., Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. E-mail: matejka@ilaw.cas.cz. Příspěvek vznikl s podporou na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., RVO: 68378122.